

80 válságkezelési intézkedés 8 vállalattulajdonostól

Hazai kis- és középvállalatok válsághelyzetre adott válasza

VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ

- Minden vállalat érintett a válsághelyzet által, a nagyobb mértékben érintettek gyorsabban reagáltak
- A többség a helyzetre történő reagálásra és túlélésre fókuszál, korlátozottak az új helyzetre történő tartós berendezkedés irányába tett lépések
- Egy cég sem készül komolyan a válság 18-24 hónapos elhúzódására vagy súlyosbodására (pl. szcenáriótervezéssel)

TARTALOMJEGYZÉK

- Résztevők és módszertan
- Ki hol tart a válságkezelésben?
- A cégeket ért hatások
- Intézkedések területenként

TARTALOMJEGYZÉK

- Résztevők és módszertan
- Ki hol tart a válságkezelésében?
- A cégeket ért hatások
- Intézkedések területenként

Az alábbi kis- és középvállalatok tulajdonosaival térképeztük fel, figyelembe véve az egyes cégek által egy válsághelyzetre adott válaszokat

	<u>Cég neve¹</u>	<u>Árbevétel (2019, mFt)</u>	<u>Létszám (2019 záró)</u>	<u>Szektor</u>	<u>Tulajdonosok életkora</u>
1	HAMBURGER	kb. 80	6-8 fő	VENDÉGLÁTÁS	40-50
2	KÁBEL	2.500-3.500	50-70 fő	IT INFRASTRUKTÚRA	45-55
3	GASZTRO	18.000-22.000	250-350 fő	VENDÉGLÁTÁS	40-50
4	LÓERŐ	7.500-8.000	110-120 fő	GÉPJÁRMŰ KERESKEDELEM	55-65
5	WATT	1.300-1.500	20-30	ENERGIA	40-60
6	SEMMELOWEIS	1.400-1.600	80-120	EGÉSZSÉGÜGY	55-65
7	FALAT	1.000-1.300	30-40	ÉLELMISZERIPAR	30-70
8	BURKOLAT	1.800-2.200	60	ÉPÍTŐIPAR	35

Többkörös interjúkon azonosítottuk 8 dimenzióban a cégeket ért hatásokat és nyolcvannál több intézkedést

8+8

Tulajdonosi interjú

32

Azonosított hatás

82

Intézkedés
(megvalósított vagy tervezett)

ÁLTALÁNOS, IRÁNYÍTÁS
Menedzsment csapat működése,
kontrollok, védelmi irányítás

ÁRBEVÉTEL, VEVŐK

Bevételek, rendelésállomány,
kinnlevőségek

GYÁRTÁS, SZOLGÁLTATÁS
Munkaszervezés, nyári leállások,
telephelyi sorrend

KOLLÉGÁK

Humán védelem, juttatások,
emberek munkaképessége

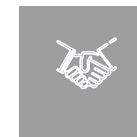
PÉNZÜGYI KONTROLL
Költség-, működő tőke- és
beruházás kontroll

BANKOK, FINANSZÍROZÓK

Hitelkeretek, faktoring,
hitelbiztosítói megállapodások

BERUHÁZÁSOK, PROJEKTEK
Új létesítmények, gépek,
felújítások, gépjármű beszerzések

SZÁLLÍTÓK

Szállítási biztonság, bejövő
logisztika, kereskedelmi feltétele

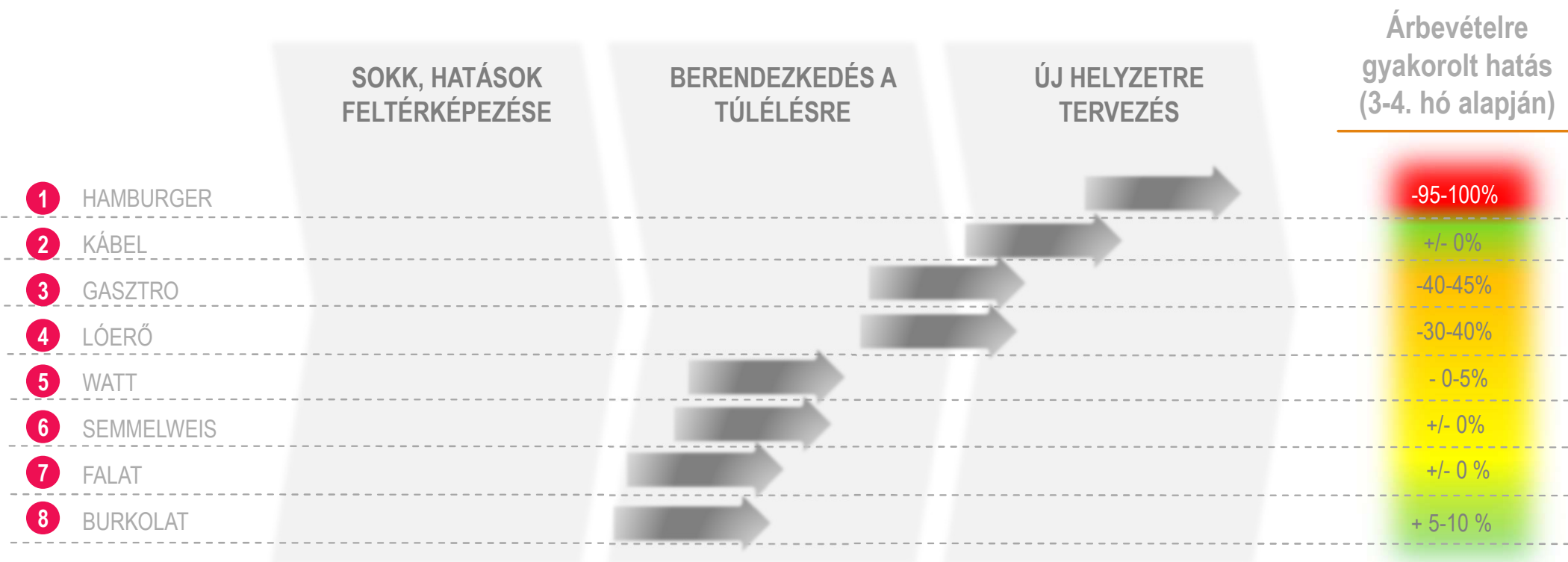

TARTALOMJEGYZÉK

- Résztvevők és módszertan
- Ki hol tart a válságkezelésben?
- A cégeket ért hatások
- Intézkedések területenként

A nagyobb negatív hatást elszenvedők “mozdultak” korábban, a többiek megfontoltan haladnak előre... A lehetőségek ugyanakkor folyamatosan szűkülnek

Minden cég ugyanazon a három fázison megy végig és aki most nem érintett, később kerülhet még nehéz helyzetbe. Igazán az nevet, aki a végéig állva marad. Ez pedig 18-24 hónapig is tarthat...

II. fázis: BERENDEZKEDÉS A TÚLÉLÉSRE

- Mi kell ahhoz, hogy 12-24 hónapig működjek így?
- Milyen üzleti terv támogatja ezt?
- Hogyan javíthatom a pozícióm a piacon?

I. fázis: SOKK, HATÁSOK FELTÉRKÉPEZÉSE

- Mi történik pontosan?
- Hogy érint engem?
- Hogyan élem túl?

III. fázis: ÚJ HELYZETRE TERVEZÉS

- Hogyan kell az üzleti modellem finomítani?
- Milyen beruházásokat érdemes indítanom?
- Milyen termékeket fejlesszek?
- Érdemes-e akvizícióba kezdenem?

A cégek többsége ma itt tart...

...de van, aki már az új helyzetre tervez

TARTALOMJEGYZÉK

- Résztvevők és módszertan
- Ki hol tart a válságkezelésben?
- A cégeket ért hatások
- Intézkedések területenként

A következőkben a hatások rövid megismerése után áttekintjük a konkrét intézkedéseket is néhány kiemelt területen

HATÁSOK: 95%-ban az árbevétel-megőrzés, vevőkezelés és a dolgozók egészségének megőrzése terén érintette a járvány a vállalkozásokat

Érintett terület	Hatások leírása
 VEVŐK	<p>ÁRBEVÉTEL, VEVŐK</p> <ul style="list-style-type: none"> • 98%-os árbevétel csökkenéstől +5-10%-os növekedésig • Új szerződések lelassulnak vagy leállnak, rendelésállomány visszaesése • Finanszírozást igénylő vevők, beruházási projektek kiesése <ul style="list-style-type: none"> • Szezonális és gasztro vevők közel teljes kiesése, kisker csatorna (átmeneti) térnyerése • Kimenő logisztika akadozás (pl. Olaszo.) • Állami / EU finanszírozású projekteknél egyelőre nincs lassulás, de az új szerződéskötések itt is csúsznak
  KOLL.	<p>KOLLÉGÁK, SZÁLLÍTÓK, BANKOK</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dolgozók nem jönnek be dolgozni • Törlesztési moratórium • Bejövő logisztika akadozik (pl. Olaszo.) • Készletek gyorsult leértékelődése indul
  PÉNZÜGY	
  SZÁLL.	

TARTALOMJEGYZÉK

- Résztvevők és módszertan
- Ki hol tart a válságkezelésben?
- A cégeket ért hatások
- Intézkedések területenként

INTÉZKEDÉSEK | CÉGIRÁNYÍTÁS ÉS BERUHÁZÁSOK | Két cég igazította menedzsment irányítását az új helyzethez, a többiek változatlan módon működnek tovább

Érintett terület	Intézkedések leírása	További lehetőségek
IRÁNY. 	<ul style="list-style-type: none"> • Válságstáb és védelmi felelősi rendszer • Napi “stand-up” • Védelmi terv • Operatív döntések delegálása középvezetőknek • 5 nap helyett 2 napos telephelyi jelenlét	<ul style="list-style-type: none"> • Új helyzetre tervezést olyan kollégával vagy külsőssel végezni, aki nem terhel a napi irányítás • Szcenárió tervezés
 		
 		
 		

ÁLTALÁNOS, IRÁNYÍTÁS

INTÉZKEDÉSEK | VEVŐK | A legtöbb beavatkozás a kereskedelmi feltételek terén történt és egyben a legtöbb tartalék is ebben a dimenzióban lehet

Érintett terület	Intézkedések leírása	További lehetőségek
  VEVŐK	<ul style="list-style-type: none"> • Vírus klauzula: kötbér alóli mentesség • Árcsökkenés szerződés hosszabbítás esetén • Utólagos fizetési lehetőségek megszüntetése • Skontó alkalmazása • Kinnlevőségek csökkentése (ha nem fizet legalább 50%-ot, ügyvédhez adás) • Áremelés / árcsökkentés • Vevőprojektek finanszírozása bankokkal • Export csatornák erősítése, tervezése • Fokozott kontroll átütemezett vevői fizetéseken	<ul style="list-style-type: none"> • Factoring és hitelbiztosítás azonnali fizetés helyett • Kinnlevőségkezelés gyorsítása • Előnyösebb feltételek a jobb pozícióban levő vevőknél és szállítóknál • Online csatorna erősítése
 		
 		
 		

KERESKEDELMI FELTÉTELEK

INTÉZKEDÉSEK | VEVŐK | A leggyakoribb a marketing költségek teljes visszavágása, de vannak pozitív példák a súlyozásra vevőcsoportok között. Megkezdődött továbbá új vevőcsoportok megszólítása is.

Érintett terület	Intézkedések leírása	További lehetőségek
 <p>VEVŐK</p>	<p>ÉRTÉKESÍTÉS TÁM.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Marketing szelektív csökkentése vagy teljes lenullázása • Aktív call-center célzott értékesítésre • Kiszolgálás színvonalának csökkentése (3 helyett heti 2 járat, kiszállítás megszüntetése, helyszíni kiszolgálás) <p>ÜZLETFEJLESZTÉS</p> <ul style="list-style-type: none"> • Új termékfejlesztés • Export üzletfejlesztés • Vevői előfinanszírozás projektek eszköz részére 	<ul style="list-style-type: none"> • Rendszeres beszélgetések a vevők rövid-közép-hosszú távú kilátásairól, rendelési tervekről • Marketing: teljes “vágás” helyett megtérülő csatornákra terelés • Intézkedések differenciálása vevőcsoportonként • Nagyobb fókusz válság által kevésbé érintett vevőkön (pl. disztribúció, gyógyszeripar, agrár szektor) • Meglevő termékek adaptálás új piaci környezethez

INTÉZKEDÉSEK | PÉNZÜGY | A pénzügyi kontrollok szintje az intézkedések után is általában alacsony. Szinte senki nem tervez 1-2 évig elhúzódó válságra...

Érintett terület	Intézkedések leírása	További lehetőségek
       	<p>PÉNZÜGYI KONTROLL</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pénzügyi alap létrehozása költségcsökkentésből • Költségjövőhágyás központosítása • Új üzleti terv készítése • Heti/ kétheti likviditás riportok • Skontó igénybe vétele • Oktatási költségek 0-ra csökkentése • NAV kötelezettségek átütemezése <p>BERUHÁZÁSOK</p> <ul style="list-style-type: none"> • Teljes beruházási STOP • Digitalizáció / papírmentes iroda bevezetés • IT beruházások, tűzfalak (home-office miatt)	<ul style="list-style-type: none"> • “Visszavonulási terv” (intézkedéscsomagok) • Küszöbértékek meghatározása (előre!) • Újratervezés üzletágak / termékvonalak mentén • Tőkepartner bevonása átmeneti időre • 6-12 hónapon belül megtérülő beruházások vizsgálata

INTÉZKEDÉSEK | KOLLÉGÁK | A humán védelmet mindenki komolyan vette. Fontos, hogy ezen nem lehet lazítani, még ha erre irányuló nyomás már most jelentkezik a dolgozóktól

Érintett terület	Intézkedések leírása	További lehetőségek
 	<p>MUNKASZERVEZÉS</p> <ul style="list-style-type: none"> • Helyettesítési tervek, akár többszintű sé telephelyi rangsorolás • A és B műszak heti rotációval • Home office (irodai dolgozók) • 65 év feletti elkülönített munkavégzése vagy hazaküldés • Pandémiás oktatás ki- és bejövő logisztikai kollégáknak • Plexik, fertőtlenítők, maszkok (vétél vagy varrás) és kesztyűk	<ul style="list-style-type: none"> • Kétheti rotáció (ha megoldható) • Kihasználatlan eszközök (pl. gépjármű flotta) hasznosítása • Irodaterület fenntartása mérlegelendő
  KOLL.		
 		
 		

INTÉZKEDÉSEK | SZEMÉLYI KÖLTSÉGEK | A leépítések, szerződés-módosítások elindultak. Kiemelt – de sajnos ritka – az egyik vállalat kommunikációs erőfeszítése a kollégák felé.

Érintett terület	Intézkedések leírása	További lehetőségek
       	<p>SZEMÉLYI KÖLTSÉGEK</p> <ul style="list-style-type: none"> • Teljes cég 6 órás munkaszerződésre áll át • Menedzsment tagok jövedelmének csökkentése 200 eFt-ra • Külsős dolgozók leépítése • Túlórák megszüntetése, bónuszok eltörlése, részvényprogram felfüggesztése • Márciusban plusz juttatás munkavégzésért • Munkavégzésben hátráltatott kollégáknak angol képzés <p>KOMM.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Napi pozitív “hírek” kollégáknak csoportos mobil alkalmazáson keresztül • Havi egy tájékoztatás teljes összes kollégának, online, csoportos vagy elektronikus hírlevélben	<ul style="list-style-type: none"> • Munkakörök besorolása fontossági sorrendbe • Gyorsaság az intézkedéseknél – az ijedtség után nehezebb változtatásokat eszközölni • “Együtt sírunk, együtt nevetünk” (lemondás tulajdonosi osztalékról)

INTÉZKEDÉSEK | SZÁLLÍTÓK | Több kreatív megközelítéssel találkozni, de ez jobbra két vállalatra korlátozódik. Mások is követhetnék példájukat.

Érintett terület	Intézkedések leírása	További lehetőségek
       	<p>SZÁLLÍTÓK</p> <ul style="list-style-type: none"> • 50%-s készletcsökkentési program 2-4 hónapos ütemezéssel • Fizetés halasztás, elnyújtás két évre • Bérleti díj csökkentése bérbeadó hitelszolgálati szintjére • Szállítói előrejelzések bekérése • Alternatív szállítók felkutatása és megállapodás kritikus alapanyagokból • Készletek szállítói finanszírozása • Készlet visszavásároltatás szállító által • Alapanyag készlet megemlése	<ul style="list-style-type: none"> • Rendszeres (pl. havi) szállítói egyeztetések

INTÉZKEDÉSEK | GYÁRTÁS ÉS BANK | A gyártási átszervezések első hulláma megtörtént, sokan terveznek következő lépéseket. A banki folyamatok lelassultak, de ezzel együtt kevesen tettek itt előrelépést.

Érintett terület	Intézkedések leírása	További lehetőségek
 	GYÁRTÁS / SZOLG. <ul style="list-style-type: none"> Kritikus telephelyi sorrend képzés bezárások esetére Tudásátadás kollégák közti, helyettesítésre felkészülés Nyári leállás előre hozása Készletre termelés Heti egy gyártási menet korábbi kettő helyett 	<ul style="list-style-type: none"> Kétheti rotáció (ha megoldható)
GYÁRT. 		
BANK 		
 	BANKOK <ul style="list-style-type: none"> Projektfinanszírozási keret igénybe vétele (saját és vevői) 	<ul style="list-style-type: none"> Folyószámla-hitelkeret emelése Gyorsan megtérülő beruházások finanszírozása 0%-os vagy kedvező hitelből

A jó gyakorlatok további részleteiért és praktikus szakmai tippekért látogasson el a honlapra. Köszönöm a figyelmet!

ELÉRHETŐSÉGEK

www.vallalatepites.hu

(30) 441 2358

zoltan.krausz@outlook.com

[linkedin.com/in/KrauszZoltan](https://www.linkedin.com/in/KrauszZoltan)

[facebook.com/krauszzoltanvallalatepites/](https://www.facebook.com/krauszzoltanvallalatepites/)

VÁLSÁGKEZELÉS & VÁLLALATÉPÍTÉS BLOG

Kategóriák: [Összes](#) [Vállalatepítés](#) [Válságkezelés](#) [Generációváltás](#) [Üzletrész értékesítés](#) [Publikációk](#)

Krausz Zoltán
Apr 9
Miért nem látia a
m
vé
Eg
lata
bes

Krausz Zoltán
Mar 27
Öt jó tanács, hogy cégünk
túlélje a válságot
Öt praktikus tipp és ötlet, hogyan élje túl cégünk a válságot

Krausz Zoltán
Mar 20
Miben lenne más a cégem,
ha harmadával csökkenne az
árbevételem?
Milyen válaszokat adhatunk cégtulajdonosként, ha
harmadával csökken cégünk árbevétele?

Rólam

- 20 év vállalatépítési és restrukturálási tapasztalat
- Szerepek: tulajdonosi képviselő, felső- és középvezető, megvalósítás támogató
- Kiterjedt gyakorlati háttér a jövőkép alkotás és megvalósítás területén (“utolsó csavarig”)
- Szakterületek
  - Válságkezelés
  - Cégeladás és befektetések strukturálása
  - Független menedzsment és középvezetés létrehozása
  - IT/kontrolling/HR szervezet kiépítése
  - Menedzsment rendszerek kialakítása
  - Szervezetfejlesztés, kultúraváltás
  - Nagy komplexitású üzleti és informatikai projektek